

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare
Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-12-10

Fotled artros, konventionell radiologi (SÄS)

Syfte

Radiologisk metod för undersökning av skelettet vid utredning av ovanstående frågeställningar.

Förändringar sedan föregående version

Ny metod vid artrosfrågeställning i fotleden.

Fot/Fotled med belastning, **bilateralt**.

Se under ”Bildtagning/Projektioner”

Metodmall

Us kod/Us namn

Sos-kod 646 142/ Fotled, provokation eller belastning

Sos-kod 648 142 Fot eller del därav, provokation eller belastning

Indikation

Artros

Förberedelser

- Text ID-kontroll.
- Kläder och eventuell metall som kan skymma avlägsnas.
- Medföljande i rummet ska bära strålskydd.

Kontrastmedel

Ej aktuellt.

Bildtagning/Projektioner

Fotled frontal bilateralt

Position: Patienten står på en pall med hälarna mot detektorn. Benen något inåtroterade. Jämfördelad belastning på båda fötterna. Mätkula placeras mellan fötterna om begärt.

Centrering: Mitt över lederna, i höjd med mediala malleolerna.

Vinkel: 0. Horisontell strålriktning.

FFA: 110 cm.

Kriterier: Leden mellan tibia och talus friprojiceras. 5–10 cm av distala tibia ska avbildas. Sidomarkering på lateralsidan. Dokumentera att bilden är belastad. Storleken på mätkulan anges i bilden.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Fotled sidobild bilateralt

Position: Patienten står på en pall med lateralsidan mot detektorn, alt. detektorn mellan fötterna. Malleolerna ska ligga på varandra. Om mätkula begärs ska denna placeras bakom foten.

Centrering: Mitt över leden i höjd med mediala malleolen. Blända ut så att hela calcaneus samt os naviculare avbildas.

Vinkel: 0, horisontell strålriktning.

FFA: 110 cm.

Kriterier: Leden mellan tibia och talus friprojiceras.

Fotleden, proximala metatarsalerna samt 5–10 cm av distala tibia ska avbildas.

Dokumentera att bilden är belastad.

Storleken på mätkulan anges i bilden.

Sidomarkering.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Fot frontal bilateralt

Position: Patienten står med båda fötterna på detektorn.
Jämnfördelad belastning på båda fötterna.

Centrering: I mittplan samt över fotryggen. Inblandning till hudkostymen i samtliga riktningar.

Vinkel: 15 grader kranial strålriktning/caudalt ifrån.

FFA: 110 cm.

Kriterier: Aktuellt område ska avbildas.

Sidomarkering på lateralsidan.

Viktigt att det framgår att bilden är tagen med belastning.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Fot sidobild bilateralt

Position: Patienten står med laterala sidan mot detektorn.

Centrering: Mitt över foten.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm.

Kriterier: Aktuellt område ska avbildas.

Hela tibio-talara leden väl synlig.

Sidomarkering.

Viktigt att det framgår att bilden är tagen med belastning.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Strålskydd

- Text Graviditet är inte en kontraindikation till att göra en konventionell röntgenundersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet.
- Var noga med inblandning. Gör inte strålfältet för litet så att det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra strålfältet för stort.
- Ta särskild hänsyn vid barnundersökningar för att minimera stråldosen. Barn är mer känsliga för joniserande strålning. Anpassade barnprotokoll ska användas.

Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna.

Informera om när och från vem patienten får svar samt skicka patienten eller be patienten vänta på svar.

Dokumentinformation

Innehållsansvarig

Carolin Karlsson, röntgensjuksköterska, bild- och funktionsmedicin (SÄS)

Stefan Carslöv, specialistläkare, bild- och funktionsmedicin (SÄS)

Patrick Pettersson, sjukhusfysiker, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service (SÄS)

Innehållsgranskare

Stefan Carslöv, specialistläkare, bild- och funktionsmedicin (SÄS)

Fastställt av

Markus Håkansson, verksamhetschef, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service (SÄS)

Nyckelord

Metodbok konventionell, fotled, fot, belastning, artros

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare

Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-1641598044-606

Version: 2.0

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-12-10